

Sygn. akt VIII Gz 113/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy,

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Artur Fornal (sprawozdawca)

Sędziowie : SO Marek Tauer

SR del. Sylwia Roszak

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2017 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. G.**

przeciwko **P. P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 3 lutego 2017 r., sygn. akt VIII GNc 4381/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Sylwia Roszak Artur Fornal Marek Tauer

Sygn. akt VIII Gz 113/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 lutego 2017 r., sprostowanym w zakresie daty jego wydania postanowieniem z dnia 22 marca 2017 r., Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 2 listopada 2016 r. i zawiesił postępowanie w sprawie.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że bezskuteczna okazała się próba doręczenia pozwanemu ww. nakazu zapłaty na adres wskazany w pozwie, pełnomocnik powoda zaś – wezwany do wskazania aktualnego adresu zamieszkania pozwanego, pod rygorem zawieszenia postępowania w określonym terminie powołał jedynie dane pozwanego ujawnione w (...). Tymczasem w rozpoznawanej sprawie – biorąc pod uwagę datę wniesienia pozwu – nie znajduje zastosowania aktualne brzmienie przepisu art. 133 § 2a k.p.c., zgodnie z którym pisma dla przedsiębiorców wpisanych do właściwego rejestru lub (...) doręcza się na udostępniany tam adres. Obowiązuje zatem ogólna zasada zgodnie z którą w pozwie należało podać adres zamieszkania osoby prowadzącej działalność gospodarczą. Mając zatem na uwadze fakt niewykonania przez powoda zarządzenia dotyczącego wskazania adresu pozwanego nakaz zapłaty należało uchylić (art. 492¹ § 1 k.p.c.), a postępowanie w sprawie podlegać zawieszeniu (art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.).

Zażalenie na powyższe postanowienie w punkcie 2 – tj. w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego zawieszenia postępowania – złożył powód zarzucając mu :

- naruszenie art. 325 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez niewskazanie w sentencji zaskarżonego postanowienia daty jego wydania, co uniemożliwia ustalenie momentu jego skuteczności,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że nie można było nadać niniejszej sprawie biegu, co skutkowało zawieszeniem postępowania,
- naruszenie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. poprzez nieuzasadnione zawieszenie przedmiotowego postępowania, mimo braku ku temu przesłanek.

Wskazując na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie jego punktu 2, a także zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżący podniósł, że przy braku wskazania daty w jakiej wydane zostało zaskarżone postanowienie (poprzez użycie zwrotu „w dniu lutego 2017 r.”) brak jest możliwości ustalenia momentu od którego liczony jest roczny termin, po upływie którego możliwe jest umorzenie postępowania, jeśli nie zostanie złożony wniosek o jego podjęcie (art. 182 § 1 zd. 1 k.p.c.). Nadto w niniejszej sprawie nie było przesłanek do zawieszenia postępowania bowiem, wedle wiedzy powoda, pozwany w dalszym ciągu prowadzi działalność pod adresem podanym w pozwie, stąd też winien odbierać tam korespondencję. Fakt niepodjęcia przesyłki skierowanej do pozwanego na ten adres nie oznacza jeszcze, w ocenie skarżącego, że jest to adres nieprawidłowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Bezasadny jest w niniejszej sprawie zarzut naruszenia art. 325 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Brak wskazania daty rozpoznania sprawy, jakim pierwotnie dotknięte było zaskarżone postanowienie (zob. k. 25 akt sprawy), stanowił omyłkę pisarską podlegającą sprostowaniu w trybie art. 350 § 1 k.p.c., dotyczącego oczywistych omyłek sądu, o czym przesądziło prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 marca 2017 r. wydane w tym przedmiocie (zob. k. 33 i 37 akt). Nie może być on zatem rozpatrywany jako wadliwość podlegająca kontroli odwoławczej, bowiem powyższe rozstrzygnięcie wiąże także Sąd Okręgowy orzekający w niniejszej sprawie (art. 364 § 1 k.p.c.).

W zakresie pozostałych zarzutów zauważyć trzeba, że przesyłka z odpisem pozwu i nakazu zapłaty skierowana do pozwanego na adres wskazany przez powoda (ul. (...), K. – zob. k. 1) powróciła do Sądu z adnotacją : „zwrot nie podjęto w terminie” (k. 15). Natomiast z informacji z Systemu (...) pozyskanej przez Sąd pierwszej instancji z urzędu, w trybie art. 208⁽¹⁾k.p.c. wynika, że aktualnie nie jest on zameldowany pod żadnym adresem na pobyt stały ani czasowy (zob. zaświadczenie – k. 18).

W ocenie Sądu drugiej instancji nie można w tych okolicznościach zaaprobować stanowiska powoda, według którego pozwany, zgodnie z informacją ujawnioną w (...), prowadzi w dalszym ciągu działalność gospodarczą pod adresem podanym w pozwie, co wprost wynika z wypisu z tej ewidencji (zob. k. 9, 18 i 22). Przede wszystkim trzeba zgodzić się z Sądem pierwszej instancji, że przepis art. 133 § 2a k.p.c. – w brzmieniu obowiązującym od dnia 8 września 2016 r. – zgodnie z którym pisma procesowe dla przedsiębiorców wpisanych do (...)doręcza się na adres tam udostępniany, chyba że strona wskazała inny adres dla doręczeń – nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, która została wszczęta w dniu 28 lipca 2016 r., a zatem przed tą datą (art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw; Dz.U. z 2015 r., poz. 1311 ze zm.).

Z kolei dla uznania skuteczności doręczenia w miejscu pracy adresata (a więc także prowadzenia przez niego działalności) – na podstawie art. 135 § 1 k.p.c. – konieczne byłoby dokonanie go do rąk osoby upoważnionej do odbioru pism (art. 138 § 2 k.p.c.), co do zasady zaś pierwszeństwo powinno mieć doręczenie w miejscu zamieszkania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1998 r., III CKN 620/97, OSNC 1998, Nr 9, poz. 146 oraz uzasadnienie postanowienia tego Sądu z dnia 11 października 2013 r., I CSK 697/12, OSNC 2014, nr 1, poz. 9).

Należy podkreślić ponadto, że doręczenie zastępcze w trybie art. 139 § 1 k.p.c. może być uznane za skuteczne jedynie wówczas, gdy miejsce zamieszkania adresata (art. 126 § 2 w zw. z art. 135 k.p.c.) nie budzi jakichkolwiek wątpliwości (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 1995, II CRN 4/95, LEX nr 50590, a także z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CSK 155/07, LEX nr 485892, z dnia 3 lipca 2008 r., IV CZ 51/08, LEX nr 447673 i z dnia 12 stycznia 2016 r., II UZ 38/15, LEX nr 1984689). Wprawdzie z faktu zwrócenia sądowi nadanej na poczcie przesyłki rejestrowanej – z adnotacją o jej niepodjęciu przez adresata po upływie właściwego okresu przechowywania – wynika domniemanie fikcji prawnej skutecznego doręczenia (zob. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1971 r., III CZP 10/71, OSNC 1971, Nr 11, poz. 187), to jednak szczególna ostrożność przy ocenie tej okoliczności czy pozwany rzeczywiście mieszka nadal pod ww. adresem powinna być zachowana przy pierwszym doręczaniu pisma pozwanemu w powyższy sposób (zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2009 r., IV CNP 87/08, LEX nr 603176, a także uchwałę tego Sądu z dnia 16 lutego 2017 r., III CZP 105/16, LEX nr 2216177).

Należy przy tym zgodzić się z poglądem, że tylko doręczenie do rąk własnych adresata pozwala w pełni urzeczywistnić cel tej czynności procesowej, tj. bezpośrednie zapoznanie się adresata z pismem. Z ciężącego zaś na sądzie obowiązku dokonania prawidłowego doręczenia należy wyprowadzić wniosek, że nie dające się usunąć wątpliwości, czy doręczenie nastąpiło prawidłowo, nie mogą obciążać strony, wobec której doręczenie miało nastąpić. Wyjątkowy charakter doręczenia zastępczego wynika wprost z pierwszego fragmentu art. 139 § 1 k.p.c. stwierdzającego, iż może to nastąpić „w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2017 r., II CZ 152/16, LEX nr 2269188).

Biorąc zatem pod uwagę treść ww. informacji zawartej w zbiorze (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, do których Sąd miał dostęp z urzędu, ustalenie, że pozwany rzeczywiście mieszka pod wskazanym adresem budzić musi uzasadnione wątpliwości. Z tego względu zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. było uzasadnione, sprawie bowiem nie można nadać dalszego biegu.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. Brak było natomiast podstaw do orzekania na tym etapie postępowania o kosztach postępowania zażaleniowego, sąd rozstrzyga bowiem o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.), a niniejsze postanowienie – dotyczące kwestii incydentalnej – nie jest takim orzeczeniem. Dopiero bowiem po ustaleniu, która ze stron wygrała proces możliwe będzie rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów (obejmujących także koszty postępowania incydentalnego) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1973 r., II CR 159/73, OSNC 1974, nr 5, poz. 90).

Sylwia Roszak Artur Fornal Marek Tauer